

సత్యసాయి బాలవికాస్

సంపుటి 1

అక్టోబర్ 2002

సంచిక 1

ఈ సంచికలో

క్ర.సం. విషయాలు	పుట సంఖ్య	క్ర.సం. విషయాలు	పుట సంఖ్య
1. సాయిమాట	3	11. పద్యసూక్తి	14
2. మహాలక్ష్మి ప్రార్థన	4	12. ప్రశాంతినిలయంలో	
3. దసరా సరదా	5	దసరా ఉత్సవాలు	15
4. సూర్యాష్టకం	6	13. భగవద్గీత	16
5. దేవి దయ	7	14. స్వామికథ	17
6. దసరా పూజలలో		15. గాంధీ	18
అంతరార్థం	9	16. తెలుసుకుందామా? క్విజ్	19
7. వాక్యవిభూతి	10	17. మన టి.వి.	20
8. రసాభాస నాటకం	10	18. విజ్ఞానం - వినోదం	21
9. చుక్కలతో చక్కని బొమ్మ	11	19. సాయి దర్శనం	22
10. బొమ్మల కథ	12	20. స్వామితో నా అనుభవం	23

Convener : Smt. Lalitha Omapathi Rao, Convener, Mahila Vibhag, Phone : 3397783
Sri Sathya Sai Seva Organisation, Hyderabad.

Printed & T. Suryanarayana Rao, For Mahila Vibhag of

Published by : Sri Sathya Sai Seva Organisation of Hyderabad.

Editor : Dr. M. Lavanya Saraswathi, M.A., M.Phil., Ph.D., Phone : 040 - 3730655

For Correspondence :

Sri T. S. N. Rao

F 2, B Block, Brindavan Apartments, Chikoti Gardens,

Begumpet, Hyderabad - 500 016. Tel : 7764253, 6311159

Printed at :

Sairam Printers, Hyderabad. 500 004. Tel : 3232316, 3237598

సంపాదకీయం

దసరా తల్లుల పండుగ. ముగ్గురు అమ్మల పండుగ ఇది. అసురశక్తిపై దైవశక్తి సాధించిన విజయానికి గుర్తు దసరా. అంటే రాక్షసత్వం ఓడిపోయిన రోజు. మహిషాసురునిలాంటి క్రూర రాక్షసుడిని స్త్రీ శక్తి సంహరించి, విజయం సాధించింది. ముగ్గురు అమ్మలు ఒక్కమాత్రంగా మారి విజయం సాధించిన శుభదినం దసరా.

ఇప్పుడు “ముక్కోటి అమ్మలు (తెలుగుదేశపు తల్లులం మనమందరం) ఒక్కమాట”తో... అదే... “బాలవికాస్”తో రాక్షసత్వాన్ని, రాక్షసగుణాలను పిల్లల దరిచేరకుండా పారద్రోలుదాం. పిల్లల భవిష్యత్తు తీర్చిదిద్దదాం. దైవలక్షణాలయిన సత్య, ధర్మ, శాంతి, ప్రేమ, అహింసలనే పంచప్రాణాలుగా భావించి నిలుపుకుంటే అదే అసలైన ‘దసరా’ పండుగ.

పిల్లల మనసులను దివ్యాత్మ స్వరూపంగా తీర్చిదిద్దాలనే మన సంకల్పం గొప్పది. ఈ లక్ష్యాన్ని చేరడానికి చేస్తున్న చిన్న ప్రయత్నమే ఈ బాలవికాస్ పత్రిక.

వీటిలో ఇచ్చే శ్లోకాలు, పద్యాలు (భావాలతో సహా), కథలలో నీతులు అందరు పిల్లలు నేర్చుకునేటట్లు చూడడం, నేర్పించటం, (బాలవికాస్‌లో) చేర్పించడం పెద్దల బాధ్యత. దీనిలో గ్రూప్ 1 (చిన్న) పిల్లలకోసం ప్రతిదీ పరిచయంలాగా, పిల్లలు నేర్చుకోవడానికి వీలుగా ముందు ఇస్తున్నాం. అలాగే గ్రూప్ 2 (కొంచెం పెద్ద) పిల్లలు (కొందరు పెద్దలు కూడానండోయ్) తెలుసుకోవడానికి వీలుగా విశేషాలు, అంతరార్థాలు విడిగా ఇస్తున్నాం.

ఇలాటి సదాలోచనలను, సదాచారాలను పిల్లల మనసుల్లో ప్రవేశపెట్టగలిగితే అవి మొలకెత్తి, పెరిగి పెద్దయి, మొక్కయి, మానయి, పూలుపూచి, కాయలుకాసి, సత్ఫలితాలనే ఫలాలను ఇస్తాయి. ఈ ఆలోచనలతో పెరిగే పిల్లల చల్లని నీడలో, ఆ ఫలాలను అనుభవించేది “మీరే” (అంటే ఈనాటి తల్లిదండ్రులే.)

కనుక ఇది మన పత్రిక. దీనిలో ప్రతి పేజి, ప్రతి అక్షరం మన భావి భారత పౌరుల లేత హృదయాలను నిర్మలంగా తీర్చిదిద్దడానికి చేస్తున్న కృషి. దీనితో సహకరించండి. ఈ భావాలను, సారాంశాలను ‘మీ కోసం’ మీ పిల్లలకు నూరిపోయండి. నీతులను ఉగ్గుపాలతో రంగరించిపోసే కన్నతల్లులం. మన పిల్లల మానసిక, శారీరక పెరుగుదల మనచేతిలోనే ఉంది.

లెండి! రండి! చదవండి! చదివించండి! సత్యసాయి బాలవికాస్.

సాయిమాట:

దేవుడేవిధంగా ఉన్నాడు? ఎక్కడున్నాడు? మేమెట్లానమ్మేది? అని అనేక మంది వాదోపవాదములు సల్పుతుంటారు. దీనికొక చిన్న కథ ఉన్నది.

ఒక పండితుడు ఎక్కడికో ప్రయాణమై వెళుతూ అలిసిపోయి ఒక సత్రములో దిగాడు. ఆ సత్రములో ఒక గ్రుడ్డివాడు కూడా ఉన్నాడు. వారిద్దరూ కొద్దిసేపు మాట్లాడుకున్నారు. ఇంతలో ఒక కొంగల గుంపు పెద్ద శబ్దము చేసుకుంటూ పోయింది. ఈ గుడ్డివాడు ఆ శబ్దము విని “ఏమిటండీ ఆ శబ్దము” అని అడిగాడు.

“నాయనా కొన్ని వందల కొంగలు ఒక్కసారి ఎగురుకుంటూ పోయినాయి. ఆ శబ్దమే ఇది” అన్నాడు పండితుడు. “కొంగలంటే ఎట్లా ఉంటాయండీ?” అని అడిగాడు గ్రుడ్డివాడు. “తెల్లగా ఉంటాయి” అని సమాధానమిచ్చాడు పండితుడు.

“తెలుపంటే ఎట్లా ఉంటుందండీ?” అడిగాడు గ్రుడ్డివాడు. “తెలుపు పాలవలె ఉంటుంది” పండితుడు చెప్పాడు. “పాలంటే ఎట్లా ఉంటాయండీ?” అని మళ్ళీ గ్రుడ్డివాడు ప్రశ్నించేసరికి ఇంక వీడితో లాభం లేదని, వాదన చేయడం కంటే అక్కడినుండి వెళ్ళిపోవడం మంచిదని పండితుడు మెల్లగా జారుకున్నాడు.

ఏమీ తెలియనివానికి ఎంత వివరించి ఏమీ ప్రయోజనం? దైవంతో సన్నిహిత సంబంధం లేని వాళ్ళకి దైవం గురించి ఏమీ తెలుస్తుంది? దైవము మన హృదయమందే ఉన్నాడు. అట్టి దైవంతో సంబంధం పెట్టుకోవాలంటే మనలో దివ్యమైన భావాలను పెంచుకోవాలి.

ప్రేమతో మనం ఏదైనా సాధించవచ్చు. కాబట్టి అందరినీ ప్రేమించాలి. అందరినీ సేవించాలి. “ది బెస్ట్ వే టు లవ్ గాడ్ ఈజ్ టు లవ్ ఆల్ అండ్ సర్వ్ ఆల్”.

దేవుడిని ప్రేమతోనే తెలుసుకోగలం. ప్రేమలోనే దేవుడిని చూడగలం. కనుక దేవుడిని పొందాలంటే అందరినీ ప్రేమించడం, సేవించడం ఒక్కటే అన్నింటికంటే మంచి మార్గం.

మహాలక్ష్మి ప్రార్థన :

నమస్తేస్తు మహామాయే
శ్రీపీఠే సురపూజితే
శంఖ చక్ర గదా హస్తే
శ్రీ మహాలక్ష్మీ నమోస్తుతే.

భావం :- సమస్త సంపదలకు నిలయము శ్రీ పీఠము. మాయా స్వరూపిణి అయిన లక్ష్మీదేవిని దేవతలు కూడా పూజిస్తారు. శంఖము, చక్రము, గదా ఈమె చేతులలో ఉంటాయి. మాయను తొలగించి సమస్త సంపదలను ఇచ్చు మహాలక్ష్మికి నమస్కరిస్తున్నాను.

విశేషాలు :- అమృతం కోసం దేవ దానవులు ప్రయత్నాలు ప్రారంభించారు. మంధర పర్వతాన్ని కప్పం చేశారు. వాసుకి అనే సర్పాన్ని కవ్వానికి తాడుగా కట్టారు. అమృతం తాగాలి అనే ఆశతో పాల సముద్రాన్ని చిలకటం మొదలుపెట్టారు.

చిలుకుతూ ఉండగా ఎంతో విలువైన ఆభరణాలతో కనులు మిరిమిట్లు గొలిపేలాగా ప్రకాశిస్తూ, పాల సముద్రం మధ్యనుంచి లక్ష్మీదేవి పుట్టింది. చేతిలో వైజయంతిమాల పట్టుకుని ఉంది. (వైజయంతి అంటే పద్మము, కలువ పూలలాంటి ఒక రకమైన పువ్వు)

ఆ లక్ష్మీదేవిని చూచి దేవతలు, దానవులు ఆశ్చర్యపోయారు. చేతిలోమాలను ఎవరి మెడలో వేస్తుందో అని చూస్తూ నిలబడిపోయారు.

లక్ష్మీదేవి అందరివైపు అన్ని దిక్కులా చూస్తుండగా శేషతల్పము మీద కన్నులు మూసుకుని పడుకున్న విష్ణువు కనిపించాడు. నిర్వికారంగా, చిదానందంగా ఉన్న విష్ణువును చూసి చేతిలోని మాలను ఆయన మెడలో వేసింది. విష్ణువుకు భార్య అయింది. సకల సిరి సంపదలకు దేవత అయింది. విష్ణువు ఆయుధాలయిన శంఖము, చక్రము, గదలను తనుకూడా ధరించింది.

ప్రణవనాదాన్ని, శబ్దాన్ని పుట్టించగలది శంఖము. ఇది శబ్ద బ్రహ్మకు గుర్తు. కాల చక్రాన్ని శాసిస్తున్నట్లు గుర్తు చక్రం. దుష్ట శిక్షణకు గుర్తు గదా. వీటిని ధరించి పద్మములో ఆసీనమయి ఉండే మహాలక్ష్మిని మానవులతో పాటు దేవతలు, మునులు కూడా పూజిస్తారు.

సేకరణ : శ్రీమతి జయపట్టాభిరాం, హైదరాబాదు.

దసరా సరదా

ఆశ్వయుజమాసంలో శుక్ల పాడ్యమి నుంచి దశమి వరకు పదిరోజులు దసరా పండుగ జరుపుతారు. తొమ్మిది రాత్రులు (10 రోజులు) జరుగుతుంది కనుక దీనికి “దేవీ నవరాత్రులు” అని కూడా పేరు. ఎనిమిదో రోజు ‘దుర్గాష్టమి’, తొమ్మిదో రోజు ‘మహర్నవమి’, పదో రోజు ‘విజయదశమి’ అని పిలుస్తారు.

భారతదేశంలోని ముఖ్యమైన పండుగలలో దసరా ఒకటి. ఉత్తర భారతంలో ‘రామలీలా’ ప్రదర్శనలు; దక్షిణ భారతంలో ఆయుధపూజలు, బొమ్మల కొలువులు దసరా ప్రత్యేకతలు. దేశమంతటా ఈ పదిరోజులూ లక్ష్మి, సరస్వతి, దుర్గ, కాళి అమ్మవార్లకు పూజలు చేస్తారు.

పూర్వం మహిషాసురుడు అనే రాక్షసుడు ప్రజలను, మునులను, దేవతలను బాధలు పెట్టేవాడు. దుర్గాదేవి సర్వశక్తి రూపిణిగా మారి ఆ రాక్షసుడిని సంహరించింది. అందుకని ఆమెకు ‘మహిషాసుర మర్దినీ’ అని పేరు వచ్చింది. దుర్గాదేవి విజయానికి గుర్తుగా ‘విజయదశమి’ రోజు ఆమెకు పూజలు చేసి, పండుగ చేసుకుంటారు.

ఇంకొక విశేషం కూడా ఉంది. అర్జునుడు జమ్మి చెట్టు మీద దాచిన ఆయుధాలకు మహర్నవమి రోజు పూజచేసి, గోవులను పట్టుకుపోతున్న కౌరవులతో ఒంటరిగా యుద్ధం చేసి దశమిరోజు విజయం పొందాడు. అందుకని కూడా ఆ రోజును ‘విజయదశమి’ అని పిలుస్తారు. అంతేకాకుండా ఇప్పటికీ మహర్నవమి రోజు ఆయుధాలకు, యంత్రాలకు పూజచేస్తారు. కొందరు జమ్మిచెట్టు ఆకులను స్నేహితులకు, బంధువులకు ఇచ్చుకుని జయము, శుభము కలగాలని ఒకరినొకరు అభినందించు కుంటారు.

శ్రీరాముడు కూడా రావణాసురునితో యుద్ధం చేసి అదే రోజు విజయం పొందాడని చెప్తారు.

అందుకనే ఉత్తర భారతదేశంలో ఇప్పుడుకూడా రావణాసురుని బొమ్మను కాల్చి, 'రామలీల' అని వైభవంగా ఉత్సవం జరుపుతారు.

కర్ణాటకలో మైసూరు మహారాజవంశం వాళ్ళు దసరా ఊరేగింపు ఎంతో ఘనంగా వేడుకగా జరుపుతారు. కొందరు దసరా పండుగలో బొమ్మలకొలుపు పెడతారు. కొందరు విజయదశమి రోజు పిల్లలకు అక్షరాభ్యాసము చేస్తారు. విద్యార్థులు పుస్తకాలకు పూజలు చేస్తారు. పల్లెలలో పిల్లలు గురువులతో కలిసి

“అయ్య వారికి చాలు ఐదు వరహాలు

పిల్లవాళ్ళకి చాలు పప్పు బెల్లాలు”

అంటూ పాటలు పాడుతూ, కోతి బొమ్మలు, విల్లంబుల బొమ్మలు పట్టుకుని ఇల్లిల్లా తిరుగుతారు.

ఇలా మహాకాళి, మహాలక్ష్మి, మహాసరస్వతి అనే మూడు శక్తుల పూజలతో, పలకల, పుస్తకాల పూజలతో, పిల్లల ఆటపాటలతో గడిచే సరదా పండుగ దసరా.

సూర్యాస్తకం

6. శ్రీ విష్ణుం జగతాం నాథం,

జ్ఞాన విజ్ఞాన మోక్షదం,

మహాపాప హరం దేవం,

తం సూర్యం ప్రణమామ్యహమ్.

భావం :- శ్రీ నారాయణ స్వరూపుడు, జగత్తుకు నాథుడు, జ్ఞానము, విజ్ఞానము, మోక్షము ఇచ్చువాడు, మహా పాపములు పోగొట్టువాడు ఆయిన సూర్యునికి నమస్కారము.

రచయితలకు మనవి

భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబా వారి జన్మదిన సందర్భంగా నవంబర్ లో వెలువడబోయే ప్రత్యేక సంచికకు వివిధ రకాల రచనలను ఆహ్వానిస్తున్నాం.

- సంపాదకులు

దేవి దయ

వేదవ్యాసుడు రచించిన 'దేవీభాగవతము'లో ఆది పరాశక్తి అమ్మవారి మహిమలు ఎన్నో ఉన్నాయి. ఆది పరాశక్తి అంటే మూలశక్తి అన్నమాట. శక్తియొక్క వివిధ అవతారాలనే మనము దసరా పదిరోజులూ పూజిస్తాము. లక్ష్మి, సరస్వతి, పార్వతి, రాజరాజేశ్వరిలాటి దేవతలు ఆ శక్తి రూపాలే. పరాశక్తి దయామయి. ఆ తల్లి మంత్రంలో 'ఏం' అనే అక్షరం ఒకటి. ఒక మూగవాడు బిందువు (సున్న) లేకుండానే 'ఏ' అనే అక్షరం జపించినా తల్లి అతడిని అనుగ్రహించింది. ఆ కథ తెలుసుకుందామా?...

పూర్వం కోసలదేశంలో దేవదత్తుడు అనే బ్రాహ్మణుడు ఉండేవాడు. అతడికి సంతానం లేదు. పిల్లలకోసం పుత్రకామేష్టి యాగం చెయ్యాలనుకున్నాడు. ఆ యాగాన్ని జరిపించడానికి 'గోభిలుడు' అనే వేద పండితుడిని నియమించాడు. సామవేదం స్వరయుక్తంగా గానం చేయడంలో (రాగంతో పాడటంలో) 'గోభిలుడు' చాలా గొప్పవాడు. అయితే 'రథంతర' అనే భాగం గానం చేసేటప్పుడు మాటి మాటికి ఆయాసం వచ్చి ఎగశ్వాస రావడం వల్ల రాగం తప్పుపోయింది. (వేదం గానం చేసేటప్పుడు స్వరం తప్పుగా పలకకూడదు).

దేవదత్తుడికి కోపం వచ్చింది. "గోభిలా! నువ్వు మూర్ఖుడిలాగా ఉన్నావే! కొడుకు కోసం యజ్ఞం చేస్తుంటే స్వరభంగం చేస్తున్నావే" అని కసురుకున్నాడు. దానితో గోభిలుడికి కూడా కోపం వచ్చింది. ఆయాసం వల్ల జరిగిన పొరపాటుకు కసురుకుంటున్నాడని "నీకు ఈ యాగం వల్ల పుట్టే కొడుకు మూర్ఖుడు, మూగవాడు అగుగాక!" అని శాపం పెట్టాడు. దేవదత్తుడు కంగారుపడి బాధతో గోభిలుని ప్రార్థించాడు. గోభిలుడు కరుణించి "ఆ మూర్ఖుడే కొన్నాళ్ళకు తేరుకుని మహాకవి అవుతాడేలే!" అని వరం ఇచ్చాడు.

దేవదత్తుడికి యజ్ఞఫలంగా కొన్నాళ్ళ తరువాత కొడుకు పుట్టాడు. అతడికి “ఉతథ్యుడు” అని పేరు పెట్టారు. గోభిలుని శాపం వల్ల మూగవాడయిపోయాడు. ఒక్క అక్షరం ముక్కురాలేదు.

గంగాతీరంలో, అడవిలో ఒక పర్ణశాల నిర్మించుకొని ఉండసాగాడు. మాటలు రాకపోయినా ‘ఉతథ్యుడు’ సత్యమార్గం తప్పనివాడు. ఏనాడూ సత్యానికి దూరంకాలేదు. అతడి సత్ప్రవర్తన, సత్యనియమం, సత్యపాలన చూసి అక్కడి మునులు మొదలైనవారందరూ ‘సత్యవ్రతుడు’ అని పిల్చేవాళ్ళు.

తనకి చదువు రానందుకు బాధపడుతూ ఎప్పుడూ “ఏ ఏ” అంటూ వెక్కి వెక్కి ఏడ్చేవాడు. మాటలురాని అతడు నోటికి వచ్చిన “ఏ ఏ” లనే మననం (ఎప్పుడూ పలుకుతూ ఉండడం) చేశాడు. ఈ మననం వల్ల ‘ఏం’ అనే పరాశక్తి మంత్రం జపించినట్లు అయింది. కాని అతనికి అది మంత్రం అని తెలియదు.

ఒకరోజు ఒక దెబ్బతిన్న పంది పరుగునవచ్చి సత్యవ్రతుడు చూస్తుండగానే పొదల్లోకి దూరి దాక్కుంది. అంతలోనే ఒక వేటగాడు పందిని వెదుకుతూ అటు వచ్చాడు. వాడికి సత్యవ్రతుడి గురించి బాగా తెలుసు. అందువల్ల అతడితో ఇలా అన్నాడు. “ఓ సత్యవ్రతా! నువ్వు సత్యం తప్పవని తెలుసు. నా భార్య బిడ్డలూ ఆకలితో అలమటిస్తున్నారు. ఒక పందిమీద బాణం వేశాను. అది తప్పించుకున్నది. దానిని పట్టుకెళ్ళకపోతే నా కుటుంబము ఆకలితో చచ్చిపోతుంది. దయచేసి ఇటువచ్చిన పంది ఏమయిందో నీ సైగలతోనే చెప్పు” అన్నాడు.

సత్యవ్రతుడు ఇరకాటంలో పడ్డాడు. పందిజాడ చేస్తే దాని ప్రాణం పోతుంది. చెప్పకపోతే బోయవాడి కుటుంబం ఆకలి చావు చస్తుంది. సత్యము చెప్పడమా? చెప్పక పోవడమా? ఎలా? అయ్యో! నాకు చదువు వచ్చివుంటే ఎంత బాగుండేది. తెలివిగా సమాధానం చెప్పి ఉండేవాడిని. నాకు చదువూ రాదు నేర్చుగా మాట్లాడడానికి మాటలూ రావుగదా! అని “ఏ..ఏ..” అని అంటూ కళ్ళ నీళ్ళు కారుస్తూ నిలబడిపోయాడు.

సరిగ్గా అప్పుడే “పరాశక్తి” అనుగ్రహించింది. ఇన్నేళ్ళు అతడు జపించిన మంత్రం ఫలించింది. అకస్మాత్తుగా బోయవాడితో శ్లోక రూపంలో జవాబు చెప్పాడు.

“యా పశ్యతి న సా బ్రూతే

యా బ్రూతే సా నపశ్యతి

అహో! వ్యాధ స్వకార్యార్థిన్

కిం పృచ్ఛసి పునః పునః”

శ్లోకం అర్థం :- “ఏది చూస్తుందో అది మాట్లాడలేదు. (కళ్ళు చూస్తాయి కాని పలకలేవు). ఏది పలుకుతుందో అది చూడలేదు. (నోరు పలుకుతుంది కాని చూడలేదు). స్వార్థంతో వచ్చిన బోయవాడా ఎందుకు నన్నిట్లా పదే పదే అడుగుతావు.”

బోయవాడు ఆశ్చర్యపోయాడు. ఒక్కసారిగా శ్లోకాలు చెప్తున్న మూగవాడు ఏం అంటున్నాడో కూడా తెలుసుకోలేకపోయాడు. ‘పంది అటురాలేదేమోలే’ అనుకుని వెళ్ళిపోయాడు. ఆవిధంగా దేవి అనుగ్రహంతో మాటలువచ్చిన సత్యవ్రతుడు త్వరలోనే గొప్ప కవిగా, పండితుడిగా పేరు పొందాడు. తండ్రికి సంతోషం కలిగించాడు.

బాలలూ! ఈ కథలో నీతి ఏమిటో తెలిసిందా? సత్యాన్ని పాటించాలి. భూత దయ కలిగి ఉండాలి. దేవి దయ తలిస్తే అసాధ్యం అంటూ ఏమీ ఉండదు. మరి ఆ దేవి దయ కొరకు ప్రార్థన చేద్దామా?

(దేవీ భాగవతం నుంచి) సేకరణ : శ్రీమతి బసవరాజు కనకదుర్గ, నూజివీడు.

దసరా పూజలలో అంతరార్థం

దసరా పండుగ అంతరార్థం తెలుసుకుందామా! దుర్గ, లక్ష్మి, సరస్వతి అనే మూడు దేవతల స్వరూపమే శక్తి. అనగా ప్రకృతియే శక్తి. ఈ ప్రకృతి సత్వ, రజస్, తమో గుణములతో కూడినది. సాత్విక గుణము సరస్వతి, రజోగుణము లక్ష్మి, తమోగుణము పార్వతి. కనుక ప్రకృతియొక్క అనుగ్రహాన్ని పొందటానికి దుర్గా, లక్ష్మి, సరస్వతుల పూజను చేసుకుంటాము. సకలైశ్వర్య రూపిణి లక్ష్మియే హృదయం, వాగ్దేవతారూపిణియైన సరస్వతి వాక్కు, దుర్గాదేవియే క్రియా శక్తి. కనుక ఈ మూడింటిని ఏకం చేసుకొని అజ్ఞానాన్ని పోగొట్టుకొనుటకే దేవీ నవరాత్రులను జరుపుకుంటాము.

దేవీ నవరాత్రులలో స్త్రీలు కుంకుమార్చనలు జరుపుతుంటారు. ఎందుకో తెలుసా? మానవులు స్వార్థ ప్రయోజనాలతో ప్రవర్తిస్తున్నప్పుడు శక్తి స్వరూపిణియైన దుర్గాదేవి రౌద్రాకారము ధరించి మనలోని దుర్గుణాలను నాశనం చేస్తుంది. రక్తవర్ణముతో కూడిన కుంకుమను చూసి దుర్మార్గులందరూ అణగి పోయారని తలంచి శాంతపడుతుందట దేవి. కనుకనే ఈ కుంకుమ పూజ దేవియొక్క రౌద్రాన్ని చల్లార్చే నిమిత్తమై జరుపబడుతుందని అంతరార్థం. తెలిసిందా మరి.

వాక్యవిభూతి :

“భగవంతుడు సూత్రధారి; మానవుడు పాత్రధారి”

- బాబా.

భావం :- సూత్రధారి అంటే తోలుబొమ్మలు ఆడించేవాడు. పాత్రధారి అంటే వివిధరకాల వేషాలను వేసే నటుడు. భగవంతుడు మనలను ఆడించేవాడు. మనం ఆడే బొమ్మలలాంటి వాళ్ళం, నటులం అన్నమాట. జీవితం అనే నాటకాన్ని నడిపించేవాడు, దర్శకునిలాంటివాడు భగవంతుడు. మనం పాత్రధారులం. (ఈ జగత్తు ఒక రంగస్థలం. జీవితం ఒక నాటకం)

కథ :-

రసాభాస నాటకం

ఒకసారి ఒక ఊళ్ళో సత్యహరిశ్చంద్ర నాటకం వేయాలని కొందరు ప్రాక్టీసు చేశారు. ఫలానా రోజు నాటకం వేస్తారు అని దండోరా వేయించారు. ఆ రోజు రానేవచ్చింది. జనం అంతా వచ్చి కూర్చున్నారు. తెర తీశారు. నాటకం మొదలయింది.

హరిశ్చంద్రుడు భార్య చంద్రమతినీ, కుమారుడు లోహితాశ్యుడినీ వీధిలో అమ్మడం జరిగింది. తల్లీ, కొడుకూ ఇద్దరూ కొనుక్కున్న వాళ్ళ ఇంటికి వెళ్ళారు. వాళ్ళ ఇంట్లో బానిసలలాగా పనిచేస్తున్నారు. ఒకరోజు లోహితాశ్యుడు పాము కరిచి మరణించాడు. ఆ వార్తవిని తల్లి దుఃఖించే సీను వచ్చింది. నాటకం చూస్తున్న వాళ్ళు నాటకంలో లీనమై చూస్తున్నారు.

చంద్రమతి “అయ్యో కుమారా!” అని హృదయవిదారకంగా ఏడవాలి. కాని,

చంద్రమతి పాత్రవేసే నటుడు (అప్పుడు ఆడవాళ్ళ వేషాలు కూడా మొగవాళ్ళే వేసేవాళ్ళు) “నేను

ఏడవను” అని ఎదురుతిరిగాడు. తెరవెనుకనుంచి దర్భకుడు ఎన్నిరకాలుగా చెప్పినా లాభం లేకపోయింది. అంతవరకు నాటకాన్ని శ్రద్ధగా చూస్తున్న జనం చంద్రమతి పాత్ర నటించకుండా అలా నిలబడిపోయేసరికి గోల మొదలు పెట్టారు. కేకలు వేసి గందరగోళం చేశారు. చెప్పులు, రాళ్ళు విసిరారు. నాటకం రసాభాసం అయింది.

అసలు కారణం ఏమిటంటే ఆ ఊళ్ళో రెండు పార్టీలు ఉన్నాయి. ఒక పార్టీవాళ్ళంటే మరొక పార్టీ వాళ్ళకు గిట్టదు. ఇక్కడ హరిశ్చంద్రుడుగా వేసేవాడు. చంద్రమతిగా వేసేవాడు. వేరే వేరే పార్టీలకు చెందినవాళ్ళు అవకాశం కోసం ఎదురుచూసి తన చంద్రమతి వేషంలో ముఖ్యమైన సన్నివేశంలో నటించకుండా మొరాయింపాడు ఆ నటుడు. ఎదుటి పార్టీవాళ్ళమీద పగ తీర్చుకోవడానికి ఇదే సమయం అని అనుకున్నాడు. వ్యక్తిగత ద్వేషాలతో తమ కర్తవ్యాన్ని మరిచి ఇద్దరూ వేదికమీద కీచులాడుకున్నారు. అందరికీ నష్టం, కష్టం కలిగించారు.

భగవంతుడు ఆడించేది మన జీవితనాటకం. భగవంతుడు దర్భకుడు. మనం నటులం. మన పాత్ర మనం సరిగ్గా నిర్వహించకపోతే ఈ నాటకంలాగే మన జీవితం కూడా గజిబిజిగా, గందరగోళంగా తయారవుతుంది.

చుక్కలతో చక్కని బొమ్మ

(దసరాలలో పూజించే దేవికి వాహనం)

అనైకమక్యం అసర్థం

1. ఇది ఒక వింత పక్షుల కథ. ఈ తమాషా పక్షులకు రెండు తలలు, ఒక్క శరీరం ఉంటాయి. రెండు తలలు రెండు పక్షులలాగే ప్రవర్తిస్తాయి.

2. ఒకసారి “దక్షిణోత్తర” అనే ఇలాటి పక్షికి ఆహారం దొరకలేదు. తిండికోసం ఆకలితో ఎగురుతూ ఉంటే ఒక చోట దక్షిణకు ఒక కుండ కనిపించింది. వెంటనే కుండ దగ్గరవారింది. దక్షిణ దాని మీద మూతతీసి చూసింది. “అబ్బ! ఆశ్చర్యం” దానిలో తేనె ఉంది. (తేనె అంటే ఈ పక్షులకు చాలా ఇష్టం.) ఉత్తర చూసేలోపలే దక్షిణ కుండలో తలదూర్చి ఒక్క చుక్కకూడా మిగలకుండా అంతా తాగేసింది. ఉత్తరకు చాలా కోపం వచ్చింది. దక్షిణను బాగా తిట్టింది. “నీ నాలుక రుచి చూడకపోతే ఏమిటి? తేనెతో నీ కడుపు నిండింది కదా! బాధపడకు” అని ఓదార్చింది దక్షిణ.

3. దక్షిణకు తగిన గుణపాఠం చెప్పాలనుకుంది ఉత్తర తిరిగి వెళ్తున్నప్పుడు “అలసటగా ఉంది, ఆ కనపడే బేరీ పండ్ల చెట్టుమీద విశ్రాంతి తీసుకుందాం” అన్నది ఉత్తర. దక్షిణ ‘సరే’ అన్నది.

ఉత్తర ఆ చెట్టు పండ్లు విషం అని తెలిసికూడా దక్షిణకు బుద్ధి చెప్పాలని ఆ పండ్లు తినడం మొదలు పెట్టింది.

4. అది తెలియని దక్షిణ “అయ్యో! ఏదో మత్తుగా ఉందేమిటి?” అన్నది. “నువ్వు చేసిన మోసానికి ఇప్పుడు శిక్ష అనుభవించు. నేనే నిన్ను శిక్షిస్తున్నాను. ఈవిషం కాయలతో చస్తావు చూడు” అని ఇంకాసిని కాయలు తిన్నది. అది తనకు కూడా నష్టం అని తెలుసుకోలేకపోయింది.

పాపం తెలివిలేని ఉత్తరకు, స్వార్థపు దక్షిణకు కూడా ఒకే శిక్ష అయింది. విషం కడుపులోకి పోగానే రెండూ మరణించాయి.

నీతి : మనలో మన తగాదాలు మనకే ప్రాణాంతకం
(Disunity leads to destruction)

పద్యసూక్తి :

నమ్మకమను రెండు నయనంబులే లేని
అంధులైరి జనులు అవనియందు
తాము చూడకున్న దైవంబులేడకో
తనకు లేడుగాని మనకు లేడ?

- బాబా.

భావం :- ప్రజలు నమ్మకమనే రెండు కళ్ళులేని గ్రుడ్డివారుగా ఉంటున్నారు. వారు చూడనంత మాత్రాన దైవము లేకపోతాడా? నమ్మకము లేనివారికి భగవంతుడు కనిపించకపోవచ్చు కాని నమ్మకమున్న అందరికి భగవంతుడు ఉన్నాడు.

అన్నీ చేసిందెవరు?...

కథ :-

సురేష్, నరేష్ అనే అంతరిక్ష శాస్త్రజ్ఞులు ఇద్దరు మంచి స్నేహితులు. సురేష్ కు భగవంతుడంటే చాలా నమ్మకం ఉండేది. కాని నరేష్ దేవుడున్నాడని నమ్మేవాడు కాదు.

ఒకరోజు సురేష్ పనిచేసే ప్రయోగశాలకు నరేష్ వచ్చాడు. సౌరశక్తితో పనిచేసే ఒక రాకెట్ నమూనాను చూసి నరేష్ చాలా బాగున్నదని మెచ్చుకున్నాడు. వెంటనే దానిని తయారుచేసిన వారెవరో తెలుసుకోవాలని ప్రయత్నించాడు. సురేష్ ను అడిగాడు. సురేష్ సరదాగా నవ్వుతూ ఎవ్వరూ చెయ్యలేదన్నాడు. సురేష్ తమాషాగా అంటున్నాడని “ఇది చాలా మంచి నమూనా. దీన్ని ఎవరు చేశారో తెలుసుకోవాలి” అని మళ్ళీ ప్రశ్నించాడు నరేష్. “నేను నిజమే చెప్తున్నాను ఈ నమూనా దానంతట అదే తయారయింది సరేనా?” అన్నాడు సురేష్.

నరేష్ చిరాకుగా “ఒక యంత్రం నమూనా దాని అంతట అది ఎట్లా తయారవుతుంది?” అని అన్నాడు. సురేష్ నిదానంగా ఇలా చెప్పాడు. “ఈ భూమి, నీరు, అగ్ని, గాలి, ఆకాశము, మానవులు, జంతువులు, వృక్షాలు, కొండలు, గుట్టలు, ఒకటేమిటి ఇన్ని సృష్టించడానికి మూలం ఒకరు ఉండాలి కదా? దానినే మనం భగవంతుడు అంటున్నాం. నీవు మరి భగవంతుడే లేడంటావు

కదా! ఇంత పెద్ద విశ్వం సృష్టికర్తలేకుండా తయారైనప్పుడు, ఇంత చిన్న యంత్రం నమూనా దానంతట అదే రాదా?” ఈ మాటలకు నరేష్ ఆలోచనలో పడ్డాడు.

అవును వస్తువు చెయ్యడానికి చేసేవాడుండాలి కదా మరి అలాగే ఈ సృష్టి చెయ్యడానికి ఎవరో ఉండే ఉండాలి. నిజమే!... అదే ఒక దేవుడన్న మాట. ఆ శక్తికే దివ్యశక్తి అని, దేవుడని పేరు వచ్చిందన్నమాట... సురేష్ చెప్పాలనుకున్నది ఇప్పటికి నరేష్ కు అర్థం అయింది. క్రమంగా కళ్ళు తెరుచుకున్నాయి. దేవుడున్నాడని నమ్మకం మొదలయింది.

ప్రశాంతినిలయంలో దసరా ఉత్సవాలు

1961వ సంవత్సరం నుంచి పుట్టపర్తిలోని ప్రశాంతినిలయంలో భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబా వారు “వేద పురుష సప్తాహజ్ఞాన యజ్ఞం” అనే పేరుతో దసరా పండుగ దినాలలో మహోత్సవాలను జరుపుతున్నారు.

వేద పురుష సప్తాహజ్ఞానయజ్ఞం విశ్వశ్రేయస్సు కోసం మానవులను పవిత్రులుగా మార్చి ఉత్తములుగా తీర్చిదిద్దడం కోసం, ధర్మస్థాపనకోసం ఉద్దేశించబడినది.

ఒకరోజు రోగులసేవ, ఒకరోజు పెద్ద ఎత్తున చుట్టుప్రక్కల గ్రామాల పేద ప్రజలకు నారాయణ సేవ, వస్త్రదానం. పతాకావిష్కరణతో మొదలుపెట్టి ప్రతీరోజూ హోమాలు, పురాణగ్రంథపారాయణలు, లలితాసహస్రనామ పారాయణలు, కుంకుమపూజలు, సూర్యనమస్కారాలు, స్వామి ఉపన్యాసాలు, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు ఇలా ఎంతో సందడిగా, ఎంతో సంతోషంగా జరుపబడుతుంది.

చివరిరోజు దశమినాడు ఆ హోమగుండంలో శ్రీ స్వామి నవరత్నాలు, అక్షతలూ సృష్టించి, వేసి పూర్ణాహుతిని చేస్తారు. ఆ రోజు స్వామి యజ్ఞపురుషుడుగా అందరికీ ఎంతో శోభాయమానంగా దర్శనమిస్తారు. యజ్ఞం దగ్గరి కలశంలోని జలాన్ని అందరిమీద చల్లుతారు. ఆ జలం పైన బడినవారికి పునర్జన్మ ఉండదని భక్తుల నమ్మకం.

భగవద్గీత

సందేహం.. సమాధానం

కురుక్షేత్రంలో రెండువైపులవారి సేనలు యుద్ధానికి సిద్ధంగా ఉంటే గీతోపన్యాసం ఎలా జరిగింది? అంత రద్దీగా ఏనుగులు, గుర్రాలు, రథాలు, వేలకొద్దీ సైనికులు శత్రువులను ఎదిరించడానికి తయారుగా ఉన్నప్పుడు, ఆ కోలాహలంలో గీతను ఎలా బోధించాడు? అంత సమయం ఎలా దొరికింది.

ఆ కాలం అంతా మిగిలిన వాళ్ళు ఏం చేశారు? ఎవరూ చూడకుండా విశ్వరూప దర్శనం ఒక అర్జునుడే ఎలా చూడగలిగాడు? అని మనలో కొందరు ప్రశ్నలు వేస్తూ సందేహాలు వెలిబుచ్చుతారు.

భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారు ఇలాంటి విషయాల గురించి చాలా సందర్భాలలో చెప్పారు. అందులో కాలం గురించి చెప్పినది ఇప్పుడు తెలుసుకుందాం. కాలాయనమః, కాలకాలాయనమః కాలాతీతాయనమః అని దేవుడి పేర్లను చెప్తాము. కాలం భగవంతుడి అధీనం. అంటే కాలం భగవంతుడి చేతిలోనిది. కాలమే దైవం.

ప్రశాంతి నిలయంలో సాకమ్మ అనే భక్తురాలికి ఇలాగే సందేహం కలిగింది. బాబావారు ఆ రోజు చిత్రావతీ నది ఒడ్డున ఇసుకలో విహరిస్తున్నారు. పక్కన కొందరు భక్తులతో సాకమ్మ కూడా ఉంది. స్వామి ఇసుకలోకి తన చేతినిపోనిచ్చి ఒక అడుగు పొడవు 6 అంగుళాల వెడల్పు ఉన్న దంతపు బొమ్మను బయటకు తీశారు.

శ్రీకృష్ణుడు, అర్జునుడు, రథము, గుర్రాలు, ప్రతి అణువు చాలా నేర్పుగా అందంగా చెక్కబడ్డాయి. మంచి పనితనంతో జీవం ఉట్టిపడేలా ఉంది. అది చూపిస్తూ “చూశారా! ఈ బొమ్మ ఇంత అందంగా చెక్కడానికి ఎన్ని రోజులు పడుతుంది. ఎంతమంది శిల్పులు చేయాలి? మరి స్వామి సంకల్పించగానే ఎలా తయారయిందో? చూశారా! భగవంతుడు కాలాన్ని తన అధీనంలో ఉంచుకోగలడు. కాలాన్ని తగ్గించడం, పొడిగించడం అన్నీ భగవంతునికే సాధ్యం. కృష్ణుడు అర్జునునికి గీతోపదేశం చేసేంతకాలాన్ని సృష్టించాడు. మిగిలిన సేనకు అది కొన్ని క్షణాలుగానే తోచేలా చేశాడు. మిగతావారికి ఏమీ తెలీదు. అది ఎవరికి తెలియాలో వాళ్ళకే తెలిసింది. దానికి తగిన కాలం వాళ్ళకే దొరికింది” అని చెప్పారు.

స్వామి కథ -10 (సీరియల్)

అందంగా ఆకర్షణీయంగా ఉండేవాడు సత్యం. 'గురూ' అని పిలుస్తూ ఉండే పిల్లలతో ఎప్పుడూ సందడిగా, ఆనందంగా ఉంటూ తన చుట్టూ ఉన్న వాళ్ళను కూడా ఆనందింప చేస్తుండేవాడు.

గ్రామంలో బాలురిని చేర్చుకొని “శ్రీ పాండురంగభజన మండలి” అని ఏర్పాటు చేశాడు సత్యం. వీళ్ళు బట్టలు, జుండాలు, తాళాలు, చిరుతలులాంటివి పోగుచేసుకున్నారు. వీళ్ళు భజనలతో ఆ ఊరివాళ్ళకు, పొరుగుూరి వాళ్ళకు కూడా భక్తిని పెంచుతుండేవాళ్ళు. స్వయంగా కొన్ని భక్తి పాటలను వ్రాసికూడా పాడేవాడు సత్యం. ఈ పిల్లలంతా చేరి కలరా, మశూచిలాంటి జబ్బులు ఊర్లో ఉంటే వాటిని నివారించడానికి దీపస్తంభం ఎత్తుకుని ఊరంతా తిరుగుతూ ప్రత్యేక భజనలు చేసేవాళ్ళు. అలాగే పశువులకు వ్యాధులు వచ్చినా వాటి ఆరోగ్యం కోసం ప్రయత్నం చేసేవాళ్ళు. పిల్లల మధ్య భగవత్కళతో ఆడి, పాడే ఆ చిన్నారి సత్యం నందగోపాలుడిలాగానే అనిపించేవాడు. ఒక్కొక్కసారి చుట్టూ ప్రక్కల గ్రామాలవాళ్ళు కలరావ్యాధి లాంటివి వస్తే సత్యం వాళ్ళ భజన మండలిని తమ ఊర్లకు కూడా పిలిపించుకునేవాళ్ళు.

పండుగరోజుల్లో “పెట్రోమాక్సు” దీపాలతో వీధినాటకాలు ప్రదర్శించేవాళ్ళు. అలాంటప్పుడు చిన వెంకమరాజుగారు హోర్మోనియం, మృదంగం లాంటి వాయిద్యాలతో వీళ్ళకి సహాయం చేసేవారు. వీళ్ళు శ్రీకృష్ణుని కథలు, గోపికల భక్తి, యశోదా గోపికలవాదన లాంటివి నాటకాలుగా ప్రదర్శించే వాళ్ళు. అందులో యశోదగా, శ్రీకృష్ణునిగా కూడా వేషం వేసేవాడు సత్యం.

“షిరిడి సాయిబాబా మహాత్మ్యం” ప్రదర్శించి ప్రజలను ఆశ్చర్యపరిచేవాళ్ళు. ఆ ప్రాంతం వాళ్ళకు షిరిడి గురించి అప్పటికి తెలియను కూడా తెలియదు. అలాటప్పుడు ఈ చిన్న పిల్లవానికి ఈ విషయాలు ఎలా తెలుసా? అని అందరూ ఆశ్చర్యపోయేవాళ్ళు.

ఒకసారి కదిరి నరసింహస్వామి వైభవం నాటకం వేశారు. అందులో నరసింహస్వామిగా సత్యం నటించాడు. స్తంభములో నుంచి నరసింహస్వామి వచ్చే ఘట్టంలో నిజంగానే ఆవేశంతో ఉగ్రుడై బీభత్సంగా తిరగడం మొదలు పెట్టిన సత్యాన్ని ఎవ్వరూ ఆపలేకపోయారు. నాటకం చూస్తున్నవాళ్ళు భయపడిపోయారు. నరసింహుడు ఆవహించాడని పెద్ద వాళ్ళు హోరతులు ఇచ్చి నరసింహస్వామిని ప్రార్థించగా సత్యంలోని ఆ దివ్యశక్తి శాంతించింది. (ఇంకావుంది)

మన చారిత్రక పురుషులు

గాంధీ

రెండవ రోజు నడుము దగ్గరనుంచీ తొట్టిలో నీళ్ళల్లో మూడు నిముషాలపాటు ముంచడం, నీళ్ళు కలిపిన బత్తాయి రసాన్ని ఆహారంగా ఇవ్వడం... ఇలా మూడు రోజులుచేశారు. జ్వరం 104⁰ కు తగ్గకపోగా దానితోపాటు రాత్రిపూట సంధిలక్షణాలు మొదలయ్యాయి.

గాంధీగారి మనసులో కలవరం రేగింది. తన నమ్మకాలను అసహాయుడైన, బలహీనుడైన పిల్లవాడిపై బలవంతంగా రుద్దుతున్నానా అనే దిగులు మొదలయింది. తను నమ్మిన ఆహారపు అలవాటు కోసం కన్నకొడుకును బలి చేస్తానా? అనే బాధ ఎక్కువైంది గాంధీగారికి.

హిందూ మత సాంప్రదాయాలూ, ఆధ్యాత్మికత, భగవంతునిపై భక్తివిశ్వాసాలు ఇవి ప్రాణం కంటే విలువైనవి కదా? దైవం మీద పరిపూర్ణ విశ్వాసం ఉంచినప్పుడు ఇలాంటి పరీక్షలలో గెలిపించే భారం దేవుడిది కాదా! అంతా అయోమయం అయింది గాంధీగారికి. దైవంపైన భారం వేసి మనస్ఫూర్తిగా దైవాన్ని ప్రార్థించి, తోటి జీవాలను చంపకూడదు అని నమ్మిన తన నమ్మకంలోని న్యాయాన్ని గుర్తుచేసుకుని ఒక దుప్పటిని తెప్పించారు. భార్య కస్తూరిబా పూర్తిగా గాంధీగారు ఏది చెప్పినా అర్థం చేసుకునేది. ఆయనతో సహకరించేది. దుప్పటిని తడిపి బాగాపిండి ఆ తడిదుప్పటిని పిల్లవాడిపై కప్పారు. తడి టవలును తలకు చుట్టారు. పైన రెండు రగ్గులు కప్పారు. పిల్లవాడి శరీరం కొలిమిలోపెట్టిన ఇనప కడ్డీలాగా కాలిపోతోంది. ఏమాత్రం చెమట పట్టడం లేదు.

గాంధీగారు పిల్లవాడి దగ్గర కస్తూరిబాను ఉంచారు. రాత్రి పదిగంటలవేళ బయటకు వెళ్ళారు. బొంబాయి నగరంలోని బీచి ఒడ్డున నడుస్తూ తను నమ్మిన రామనామాన్ని జపిస్తున్నారు. “నా నమ్మకాన్ని గౌరవించు భగవాన్! ఈ పరీక్షా సమయంలో నామాటను నిలుపు. అంతానీదే భారం” అని మనసులో వేడుకుంటూ తిరిగి తిరిగి నీరసంగా ఇంటికి వచ్చారు. భయం భయంగా గుండెలు అదురుతుండగా మణిలాల్ గదిలో అడుగుపెట్టారు. “వచ్చారా బాపూ!” మణిలాల్ నీరసంగా అన్నాడు. “నాయనా! ఎలా ఉంది? ఏంకావాలి?” అని అడిగారు గాంధీ. “నాకు చెమటపోస్తోంది. ఈ రగ్గులు తీసేయండి” అన్నాడు మణిలాల్. అబ్బాయి ముఖం చెమటలు పట్టడం చూసి గాంధీ కళ్ళు నీళ్ళుకారాయి. జ్వరం తగ్గు ముఖం పట్టిందని తెలిసి రగ్గులు తీసి పిల్లవాడి పక్కనే పడుకుని దేవునికి కృతజ్ఞతా పూర్వకంగా కళ్ళు మూసుకున్న గాంధీగారు, ఒళ్ళు తెలీకుండా నిద్రపోయారు.

తెలుసుకుందామా ? క్విజ్

పి. సుబ్బారాయుడు, హైదరాబాదు

అక్షరమాల - విజ్ఞానదోల

బాలలూ! రెండవగడిలో ఇచ్చిన అక్షరంతో ఆ పేరు మొదలవుతుంది. ఇచ్చిన ఆధారాలతో ఆ పేరును వ్రాయండి.

వ. నెం.	మొదటి అక్షరం	ఆధారాలు	పేరు
1	2	3	4
6	ఊ	నారాయణుని ఊరువు నుండి జన్మించిన అప్పరస. ఈమె పురూరవుని భర్తగా చేపట్టి ఆరుగురు కుమారులను కన్నది. పెద్దకొడుకు ఆయువు యొక్క కుమారుడు దేవేంద్రపదవి పొందిన నహుషుడు. నహుషుని రెండవ పుత్రుడే యయాతి మహారాజు.	
7	ఎ	క్రీ.శ. 1847-1931 కు చెందిన ఈ గొప్ప అమెరికన్ శాస్త్రజ్ఞుడు ఎన్నో కొత్తవి కనుగొన్నవాడు. ఎలక్ట్రిక్ బల్బు, ఫోనోగ్రాఫ్, టెలిగ్రాఫ్, టెలిఫోను మొదలైనవి ఈయన కనుగొన్నాడు.	
8	ఏ	గురుదక్షిణగా తన కుడిచేతి బొటనవ్రేలును కోసి ఇచ్చిన ఈమేటి విలుకాడు ఎరుకలరాజు హిరణ్యధన్వుని పుత్రుడు.	
9	ఐ	ఈయన జీవించిన కాలము క్రీ.శ. 1879 - 1955. జర్మనీలో జన్మించిన గొప్ప భౌతిక శాస్త్రజ్ఞుడు. థియరీ ఆఫ్ రెలిటివిటీ కనుగొన్నవాడు. అణుశక్తికి దోహదకారియైన $E = MC^2$ అన్న సూత్రాన్ని ప్రతిపాదించినవాడు.	
10	ఒ	క్రీ.శ. 1832-1891 లో జీవించిన ఈ ఆటోమొబైల్ ఇంజనీరు జర్మనీ దేశమునకు చెందినవాడు. 1862లో నాలుగు చక్రాల బండిని నడుపగలిగే ఇంజనును కనుగొన్నవాడు.	

జవాబులు ఆఖరిపేజీలో

గురువుల పేజి :

మన టి.వి.

తల్లిదండ్రులతో ముచ్చట్లు

శ్రీ జయచందర్, హైదరాబాద్.

విదేశాలలో తల్లిదండ్రులతో ముచ్చటించి, బాలవికాస్‌లో భాగంగా "Parenting Workshops" నిర్వహిస్తున్నారు. ఈ ప్రత్యక్ష అనుభవాన్ని (Practical experience) దృష్టిలో పెట్టుకుని టి.వి. చూడటం వలన పిల్లలమీద ఏ విధమైన ప్రభావం కలుగుతుంది అనే ముఖ్యమైన విషయం మీద వచ్చిన ఫలితాలను ఇక్కడ ఇస్తున్నాము.

1. మాటల నేర్పు, సంభాషణా చాతుర్యం, విద్యార్జన సామర్థ్యం తగ్గుతాయి. (Greatly reduces Communication + Educational skills if monitored)
2. పిల్లల ఊహాశక్తి, ఆలోచనాశక్తి తగ్గుతాయి. (Reduces child's imagination)
3. పరిసరజ్ఞానం పోయి, చుట్టుపక్కల ఏం జరుగుతున్నదో పట్టించుకోరు. (Desensitizes the child)
4. చదివే కాలము తగ్గుతుంది. (Reduces time for reading)
5. సాంస్కృతిక వికాసం తగ్గుతుంది. (Cultural Deprivation)
6. విప్లవం, తిరుగుబాటుతత్వం, కార్యాచరణ వైముఖ్యం వస్తుంది. (Teaches Violence & disfunctional behaviour)
7. పిల్లలను పట్టుకుని, ఆకట్టుకుని ఉంచడానికి సహాయపడుతుంది. (It becomes a baby sitter)

టి.వి.ల వల్ల ఇలాంటి ప్రభావాలు ఉన్నాయని బాలవికాస్ గ్రూప్ II పిల్లలకు వివరించినప్పుడు వాళ్ళు సరిగ్గా అర్థం చేసుకున్నారు. వాళ్ళ స్పందన సరి అయిన విధంగా ఉంది. ప్రత్యక్షంగా, పరోక్షంగా టి.వి. ప్రభావం వాళ్ళ ప్రవర్తనలో కనిపిస్తుందని వాళ్ళే చెప్తున్నారు. వాళ్ళ, వాళ్ళ అనుభవాలు, అనుభూతులు వరసగా వివరిస్తున్నారు.

ఇంతకీ టి.వి. చూడటం వలన కలిగే దోషాలను వాళ్ళే గుర్తిస్తున్నారు కాబట్టి వాళ్ళతోనే కొన్ని కార్యక్రమాలు చేయించి వాళ్ళలో ఒక గుర్తింపును (awareness) తీసుకురావాలని ప్రయత్నిస్తున్నాము. మా గట్టి ప్రయత్నము + తల్లిదండ్రుల సహకారము + పిల్లల శ్రద్ధ + స్వామి అనుగ్రహం చాలా ముఖ్యం. మా ప్రయత్నం సఫలం చేయమని స్వామిని ప్రార్థిస్తున్నాము.

ఆధారం : ("Workshops, Human Values, the heart of dynamic parenting" by Pal Dhall & Tehson Dhall).

విజ్ఞానం - వినోదం

పి. కృష్ణవేణి, భద్రాచలం.

బ్రహ్మ	స్వభావము	క్రియాశక్తి	మధ్య	సత్యము
సత్యమే	నా	ఖురాన్	స్వరూపం	కామము
బుద్ధ	లోభము	ఇచ్చాశక్తి	ప్రేమయే	మనస్సు
వేదములు	ఆచారము	జీసస్	తమో	గురునానక్
నా	శంకర	ఆదిగ్రంథ్	వాక్కు	రజో
బైబిల్	జొరాష్టర్	నా	సుందరం	నా
సత్య	శాంతియే	మహమ్మద్	మహేశ్వర	జ్ఞానశక్తి
కర్మ	త్రిపిటకములు	క్రోధము	ప్రచారం	జెండ్ అవెస్తా
శివం	రామానుజ	ధర్మమే	మహావీర్	విష్ణు

- ఎ. ఈ పట్టికలో ఒకే రకమైన విషయాలకు సంబంధించిన పదాలు మూడు మూడు చొప్పున గ్రూపులుగా చేయండి. ఈ పదాలతో 9 గ్రూపులు వస్తాయి. ఉదా: బుద్ధ, జీసస్, గురునానక్ ఈ ముగ్గురు మూడు మతాలకు ప్రధానమైన వాళ్ళు.
- బి. దీనితోపాటు ఈ పట్టికలో పదాలు కొన్ని సరిగ్గా కలిపితే భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబా వారు తమ స్వరూప స్వభావాలను గురించి చాలాసార్లు చెప్పిన నాలుగు చిన్న చిన్న వాక్యాలు తెలుసుకోవచ్చు. అవి ఏమిటో పట్టుకోండి చూద్దాం. అన్నిటికీ కలిపి అర్థగంట టైమ్. ఆలోచించండి.... తెలీలేదా? ఏం చేస్తాం.... పోనీలెండి ఇప్పుడు తెలుసుకుందాం. చివరిపేజీలో జవాబులు చూసి నేర్చుకోండి.

పొడుపు కథ :-

జవాబు :- 11 పేజీలో ఉన్న

కిరీటం లేదు, రాజును నేను;
దేవత కాను, గుడిలో ఉంటాను;
ఎంతో పెద్ద ఏనుగుకైనా
నేనంటేనే హడల్ హడల్.....
జిత్తులమారి నక్క

బిత్తర చూపుల జింక,
ఏదైనా సరే సరీ
నన్ను చూస్తేనే హరీ హరీ...
నేనెవరో చెప్పు మరీ! మరీ!
చెప్పర చెప్పు ఓరీ! ఓరీ!

“చుక్కలతో చక్కని బొమ్మ”
గీసి చూడండి... మీకే
తెలుస్తుంది.

బాలవికాస్ విద్యార్థిని అనుభవం...

సాయి దర్శనం

జి. సునీత, హైదరాబాద్.

నేను 9వ తరగతి చదువుతున్నప్పుడు మా స్కూలుకి శ్రీ సత్యసాయి సంస్థ వాళ్ళు వచ్చి మాకు 'బాలవికాస్' చెప్పేవాళ్ళు. టీచరు గారు చెప్పే విషయాలు నన్ను చాలా ఆకట్టుకున్నాయి. మంచి ప్రవర్తన గురించి, క్రమశిక్షణ గురించి, భగవంతుని గురించి, తల్లిదండ్రులను గౌరవించడం గురించి ఇలా చాలా మంచి విషయాలు చెప్పేవారు. తరువాత స్వామి దయవల్ల నాకు 'బాలవికాస్' టీచరు గారి ఇంటికి వెళ్ళే అవకాశం కలిగింది. టీచరుగారు బాలవికాస్ భజనలు, శ్లోకాలు, నీతులు చెప్పేవారు. స్వామి గురించి పరిచయం ఏర్పడింది. ప్రతిరోజు ఫ్రీగా ట్యూషన్ కూడా చెప్పేవారు.

ఒకసారి మా టీచరుగారు నన్ను (ఇంకా కొంతమంది పిల్లలతో పాటు) తెలిసిన వారి ఇంటికి తీసుకువెళ్ళారు. అక్కడ నేను నాకళ్ళతో దేవుడి ఫోటోలలో నుంచి విభూతిరావడం, పసుపు, కుంకుమ రావడం చూశాను. స్వామి సృష్టించి ఇచ్చిన శివలింగం కూడా చూశాను. చాలా అద్భుతంగా అనిపించింది. స్వామిమీద నమ్మకం కలిగింది.

మరొకచోట ఫోటోలో అమృతం కారడం (తియ్యగా తేనెలాగా ఉంది. కొద్దిగా తిని చూశాను) అక్షింతలు పడటం చూశాను. నాకు స్వామిపైన నమ్మకం పెరిగింది. స్వామిని కళ్ళారా చూడాలనీ, స్వామి మాటలు వినాలనీ, స్వామిచేసే అద్భుతాలను చూడాలని కోరిక కలిగింది. కాని నాకు పుట్టపర్తికి ఎలా వెళ్ళాలో తెలీదు. వెళ్ళేందుకు చాలా చాలా అడ్డాలున్నాయి. తీసుకువెళ్ళే పెద్దవాళ్ళు కూడా లేరు. నేను అంతవరకు ఒక్కసారికూడా రైలు ఎక్కలేదు. ప్రతిసారీ బాలవికాస్ కు వెళ్ళినప్పుడల్లా నా కోరిక పెరిగేది. కాని నా పరిస్థితులు గుర్తువచ్చి నా కోరికను ఎవ్వరికీ చెప్పకుండా లోపలే దాచుకున్నాను. కానీ లోపల ఆరాటంగానే ఉండేది.

ఇంతలో ఏమయిందో తెలుసా? ఒకరోజు మా టీచరుగారు 'సునీతా! మనం పుట్టపర్తి వెళ్తున్నాము నువ్వు ఇంట్లో వాళ్ళకు చెప్పి సిద్ధంగా ఉండు' అన్నారు. ఇంక నా మనస్సు సంగతెలా ఉందో చెప్పాలా... చెప్పలేను. మీరూహించండి.

(ఇంకా ఉంది)

స్వామితో నా అనుభవం...

విజ్ఞాన శాస్త్రం - వింత అనుభవం

పలివెల సుబ్బారాయుడు,
హైదరాబాద్.

సాంకేతిక విజ్ఞానశాస్త్రాలు గొప్ప అభివృద్ధిని సాధించాయి. కాని మానవుని దృక్పథం సంకుచితమై పోతున్నది. ఒకవైపు అఖండ ప్రగతి, మరొకవైపు పెరిగిపోతున్న మానవ సమస్యలు. దీనికంతకు కారణం మానవునిలో స్వార్థం పెరిగిపోవడమే.

విజ్ఞాన శాస్త్ర ప్రయోజనం ఆచరణలో కన్పించాలి. విజ్ఞాన శాస్త్ర ప్రయోజనాలు ప్రజలకు అందాలి. ప్రకృతి వైవిధ్యాన్నే పూర్తిగా కనుగొనలేని విజ్ఞానశాస్త్రం భగవంతుడిని ఎట్లా కనుగొనగలుగు తుంది?

(Science & Spirituality) విజ్ఞానశాస్త్రం ఆధ్యాత్మికత వేరు వేరుకాదు. విజ్ఞానశాస్త్రం సృష్టిని గురించి వివరిస్తే, ఆధ్యాత్మికత సృష్టికర్తనే విశదపరుస్తుంది. ఈ రెండూ ఒకదానికొకటి పోషకాలే కాని వ్యతిరేకంకావు. ప్రఖ్యాత శాస్త్రవేత్త ఐన్‌స్టీన్ "Science without religion is lame, religion without science is blind" (మతానికి దూరమైన విజ్ఞానశాస్త్రం కుంటిది. విజ్ఞానశాస్త్రానికి దూరమైన మతం గుడ్డిది) అన్నారు.

"Science is below the mind, Spirituality is beyond the mind" (శాస్త్రజ్ఞానం మనసులోది, ఆధ్యాత్మికత మనసుకు అతీతమైనది) అన్నారు భగవాన్ బాబా. ఈ విషయాన్ని ఈ క్రింది అద్భుతం ద్వారా మనకు విశదపరిచారు స్వామి.

ఒకసారి డా॥ వై.జె. రావు అనే భూగర్భ శాస్త్రజ్ఞుడు పుట్టపర్తికి వచ్చినపుడు, భగవాన్ ఒక గ్రానైట్ రాతి ముక్కను తీసుకుని ఆయనకు దానిలో ఏముందో చెప్పమని అడిగారు. దానికి ఆ శాస్త్రజ్ఞుడు ఆ రాతిలోగల మినరల్స్ కొన్ని వివరించారు.

స్వామి : నేనడిగింది అదికాదు. ఇంకాలోతుగా ఆలోచించి చెప్పు.

డా॥ రావు : ఇంకా అణువులు, పరమాణువులు, ఎలక్ట్రానులు, ప్రోటానులు.

స్వామి : నో...నో... ఇంకా లోతుగా చూచి చెప్పు.

డా॥ రావు : నాకు తెలియదు స్వామీ!

స్వామి వెంటనే ఆ రాతిముక్కను తన చేతిలోనికి తీసుకొని దానిపై నోటితో గాలిని ఊదారు. తక్షణం అది మురళీకృష్ణుని విగ్రహంగా మారిపోయింది. స్వామి ఆ విగ్రహాన్ని డా॥ రావుకు ఇచ్చి “చూడు బాబు! నీవు చెప్పిన అణువులు, పరమాణువులకు అతీతంగా ఆరాతిలో భగవంతుడున్నాడు. భగవంతుడు ఆనంద స్వరూపుడు, మధురమూర్తి. దాని కాలుని విరిచి కొంచెం రుచి చూడు” అన్నారు.

ఆ గ్రానైటు ప్రతిమకాలును ఏ కష్టం లేకుండా ఆయన విరిచి రుచిచూస్తే తెలిసింది. అది పటిక బెల్లం అని. విజ్ఞాన శాస్త్రానికి అతీతమైనది ఆధ్యాత్మికత అని స్వామి ఋజువు చేశారు.

అక్షరమాల - విజ్ఞానదోల జవాబులు :-

6. ఊర్వశి	7. ఎడిసన్	8. ఏకలవ్యుడు
9. ఐన్‌స్టీన్	10. ఒట్టోనికలన్	

విజ్ఞానం - వినోదం :-

1. త్రిమూర్తులు - బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులు
2. త్రిశక్తులు - ఇచ్చ, క్రియ, జ్ఞాన శక్తులు
3. ఆచార్యత్రయం - శంకర, రామానుజ, మధ్వ ఆచార్యులు
4. స్వామి మందిరములు - సత్యం, శివం, సుందరం
5. మతగ్రంథములు - ఖురాన్, వేదములు, ఆది గ్రంథ్, బైబిల్, త్రిపిటకములు, జెండవెస్తా.
6. నరకానికి ద్వారాలు - కామ క్రోధ లోభములు
7. మత స్థాపకులు - బుద్ధ, జీసస్, గురునానక్, జోరాస్టర్, మహమ్మద్, మహావీర్.
8. త్రికరణములు - మనస్సు, వాక్కు, కర్మ
9. త్రిగుణములు - సత్వ, రజస్, తమోగుణములు

స్వామి సూక్తి :-

సత్యమే నా ప్రచారము
 ధర్మమే నా ఆచారము
 శాంతియే నా స్వభావము
 ప్రేమయే నా స్వరూపము

కళ్ళు మూసుకుని కరోర తపస్సుచేస్తున్న ఒక సన్యాసి వద్దకు భగవంతుడు ఒక బాలుడి రూపంలో వచ్చాడు. “తాతగారూ! ఏమి చేస్తున్నారు” అని అడిగాడు. “భగవంతుడిని గురించి తెలుసు కోవాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాను నాయనా!” అన్నాడు సన్యాసి కళ్ళు తెరవకుండానే. ఆరునెలల తరువాత ఆ పిల్లవాడు మళ్ళీ వచ్చే సరికి ఈ సన్యాసి కళ్ళు సగం తెరుచుకుని ఉన్నాయి. “తాతగారూ! భగవంతుణ్ణి తెలుసుకున్నారా?” అని అడిగాడు. “నా కళ్ళు తెరుచుకున్నంతగా తెలుసుకున్నాను నాయనా” అన్నాడు సన్యాసి. “సరే! పూర్తిగా తెలుసుకోండి” అని చెప్పి, ఇంకొక ఆరు నెలల తరువాత మళ్ళీవచ్చాడు బాలుడు. అప్పటికి సన్యాసి కళ్ళు పూర్తిగా తెరుచుకుని ఉన్నాయి. “తాతగారూ! తెలుసుకున్నారా?” అన్నాడు బాలుడు. “పూర్తిగా తెలుసుకున్నాను నాయనా!” అన్నాడు సన్యాసి. “ఏమని తెలుసుకున్నారు” అంటే, “భగవంతుణ్ణి తెలుసుకోలేనని తెలుసుకున్నాను” అని జవాబిచ్చాడు సన్యాసి.

- బాబా.

శరత్ ఋతువు

ఆనందం, ఆనందం
చక్కని చంద్రుడు ఆనందం

శరత్ ఋతువు వచ్చింది
చల్లని వెన్నెల వచ్చింది
అశ్వయుజము వచ్చింది
కార్తీకమాసం వచ్చింది

॥ఆనందం॥

దసరా పండుగ చేసేద్దాం
సరదా సెలవలు గడిపేద్దాం
బొమ్మల కొలువులు పెట్టేద్దాం
పార్వతి పూజలు చూసొద్దాం

॥ఆనందం॥

టపాకాయలు చిచ్చుబుడ్డులు
మతాబాలు మరి బాంబులు ఎన్నో
దీపావళిలో సంబరాలు మన
శరత్ ఋతువులో ఆనందాలు

॥ఆనందం॥